

I RODIČE BY MĚLI DĚLAT CHYBY

Lukáš Hejsek

PREKOPOVÁ, J. *I rodiče by měli dělat chyby*. Praha: Portál, 2010. 112 str. ISBN 978-80-7367-766-4.

Kniha s názvem *I rodiče by měli dělat chyby* shrnuje celoživotní praxi a poznání dětské psycholožky a uznávané autorky dětské psychologie a výchovy Jiřiny Prekopové. Publikace, kterou vydalo nakladatelství Portál v roce 2010, představuje další z autorčiných podněcujících prací o rodinné problematice a psychoterapii.

Jak napovídá samotný název, hlavním tématem celé knihy je výchova dětí a jejich vztahy s rodiči. Cílovou skupinou jsou především rodiče. Ovšem kniha může zrovna tak dobře posloužit např. studentům psychologie nebo lidem, kteří se o tuto problematiku zajímají.

Publikace je přehledně rozdělena do pěti na sebe navazujících kapitol. První s názvem „Chybovat se musí aneb o smyslu chyb“ začíná citátem, jenž předznamenává obsah celé kapitoly: *„Po léta jsem byla přesvědčena, že jedním správně, když jsem léta poslala své dítě za trest do jeho pokoje. Teď čtu, že to byla chyba, a bolí mě to. Zlobím se na sebe a nenacházím pro sebe omluvu.“* Čtenáři se zde dozví, jak se dívat na své chyby i chyby našich dětí, jak dítě přimět, aby si chybu uvědomilo, nebo rady rodičům, kteří své děti vychovávají sami.

„Rodiče jsou vzorem“ je název kapitoly druhé. Zde autorka pojednává o důležitosti být pro své děti správným vzorem, protože jsou to právě ony, které nás napodobují a snaží ve všem následovat. Nejen rodiče, ale i jiní lidé jsou ale pro děti vzorem. Je zde správně poukázáno na to, že dítě se nesmí stát kopií jiného člověka, ale potřebuje škálu rozmanitých vzorů, které mu pomohou rozvinout vlastní osobnost.

Nejvíce pozornosti autorka v knize věnuje třetí kapitole, kterou nazvala „Velké úskalí: disciplína“. Prekopová zde kromě vysvětlování definic disciplíny zdůrazňuje několik faktorů při učení se disciplíně u malých dětí. Především to, že disciplína nesmí být samoučelná a měla by připravit děti na budoucnost, dále zde hovoří o laskavé vazbě a také o zacházení s tresty.

Předposlední část publikace se zabývá chybami v systému rodiny. Autorka se zde snaží popsat rodinnou hierarchii, důležitost uvědomění si své role v rodině a poukázat na možné problémy, které zde mohou nastat. Pro lepší pochopení je uveden příklad fiktivní rodiny Jana a Lizy, kterým se krátce po svatbě narodil syn David, čímž – jak Prekopová uvádí – nastala netušená zápletka. *„U mladé matky teď obsadil první místo syn David. Její muž Jan se znovu připoutal k vlastní matce. Oba byli jednotní v tom, že narození Davida představovalo skutečný vrchol jejich manželství a pak byli v sedmém nebi přibližně až do jeho osmi měsíců. V té době došlo k nevysvětlitelnému zlomu.“* U dítěte nastalo období vzniku přílnutí k matce, po kterém dítě dokáže rozeznávat mezi osobami, ke kterým má a ke kterým nemá důvěru. Matka Davidovi projevovala náklonnost, naopak Jan chodil z práce pozdě domů a s Davidem přišel do kontaktu jen velmi málo. Jan v příběhu pokračuje: *„Když jsem se jednou vrátil z dlouhé služební cesty, natáhl jsem paže ke svému synovi a čekal, že jako obvykle přileze do mé náruče. Ale on se ke mně obrátil zády, strašně se rozječel, jako by ten křik byl jedinou jeho zbraní proti mně, nepříteli, a přimkl se k matce.“* Líza nechala nakonec dítě u sebe. V tu chvíli se Jan cítil jako otec nula. Po několika měsících si svou chybu oba uvědomili a mohli ji ještě napravit.

Pátá a zároveň poslední kapitola se jmenuje „Výchova k religiozitě“. Při prvním přečtení názvu kapitoly mě okamžitě napadla myšlenka, že tato část bude čtenáře nabádat k náboženství. S tím počítala i Prekopová a na začátek uvádí: *„V této kapitole mi nejde o to, abych propagovala určité náboženství. Pro mě je mnohem důležitější zdůraznit, že je přirozenou potřebou člověka spoléhat se na spravedlivou moc, která nad ním stojí, na její lásku a ochranu, a věřit v ni.“* Přesto při dalším čtení může v mnoha čtenářích převládat pocit, že zde autorka přeci jenom používá náboženskou terminologii více, než by bylo nutné.

Publikace je napsána velmi inspirativně a takovým způsobem, že určitě dokáže čtenáře přimět přečíst si některé autorčiny další práce. Co do obsahu, kapitoly jsou poutavé a přehledné. Možná by nebylo špatné některé z nich rozšířit, aby byly více srozumitelné pro čtenáře, kteří s touto problematikou přichází do styku poprvé.

Kniha „I rodiče by měli dělat chyby“ stojí jistě za pozornost. Nejen kvůli tomu, že ji napsala světově známá a osvědčená autorka, ale také proto, že po jejím přečtení si nejen rodiče uvědomí, kolik chyb mohou ve výchově svých dětí udělat, a tato publikace může být právě tím prvním krokem, který může pomoci tyto chyby odstranit.

Kontaktní adresa

Mgr. Lukáš Hejsek
Katedra českého jazyka a literatury
PdF UP v Olomouci
Žižkovo nám. 5
771 40 Olomouc